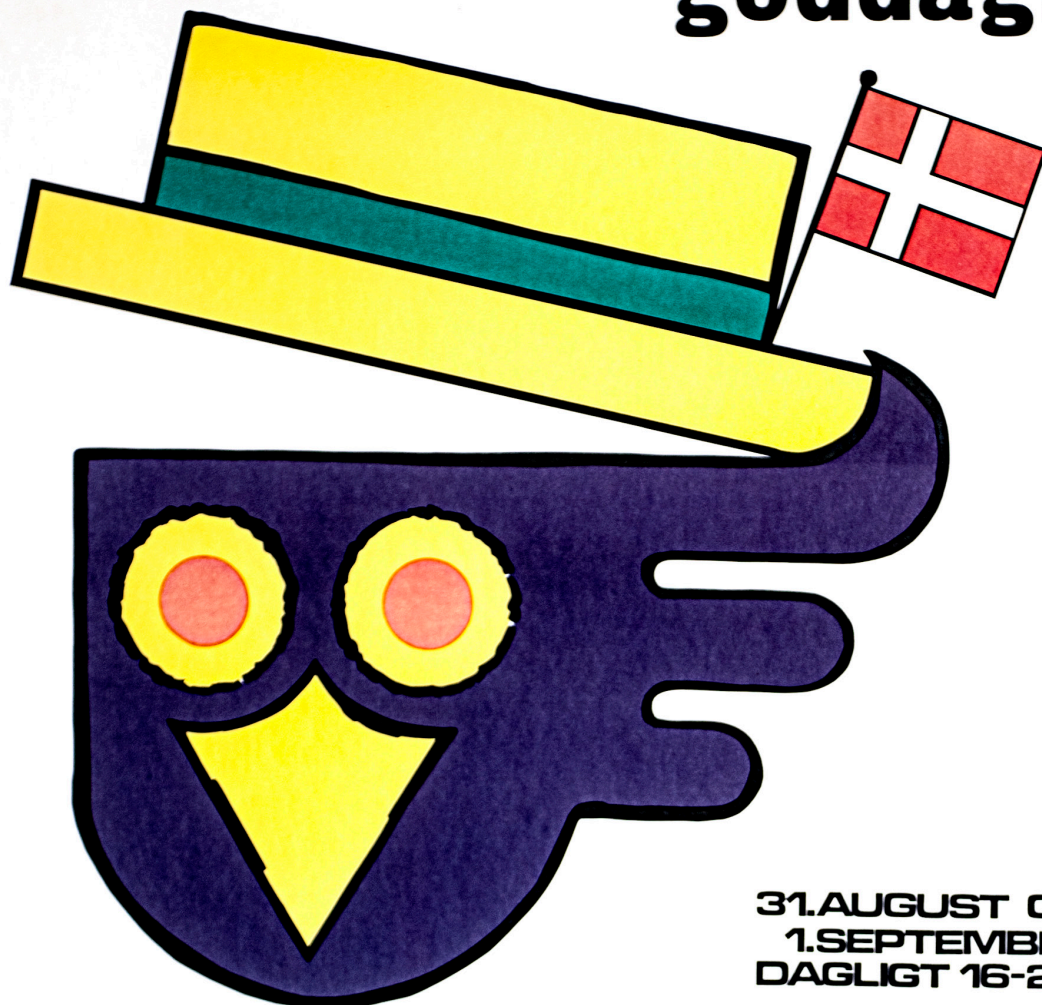

AUC

**siger
goddag...**

**31.AUGUST OG
1.SEPTEMBER
DAGLIGT 16-24.**

FOLKEFEST

**VED ÅBNINGEN AF
AALBORG
UNIVERSITETSCENTER**
BROGET UNDERHOLDNING • SPILLEMANDSTELT
BEAT • GADETEATER • VISETEL • PARKDANS
**FRILUFTSTEATRET
SKOVBAKKEN**
FRI ADGANG

AUC siger goddag

Af museumsinspektør Inger Bladt

Aalborg Universitet, der indtil 1994 hed Aalborg Universitetscenter, kan i 2024 fejre sit 50-års jubilæum.

Med etableringen af Nordjyllands eget universitet i 1974 fik nordjyderne samme adgang til højere uddannelse som resten af landet, og som årene er gået, har universitetet også været med til at forvandle Aalborg fra at være en arbejderby til at blive en vidensby. Det er dermed ikke bare universitetets 50-års fødselsdag, der kan fejres, men også, at Aalborg har fundet en ny identitet.

Ønsket om et universitet var bredt funderet lokalt, men i begyndelsen var det nye universitet og dets brugere ikke helt, hvad man havde forventet i Aalborg.

Aalborg sakkede bagud

Men før vi når til forventningerne til det nye universitet, og hvad det har betydet for Aalborg og Nordjylland, er det på sin plads at få forhistorien belyst.

Aalborg havde siden 1800-tallet været en af Danmarks vigtigste industribyer, men i 1960'erne blev det mere og mere tydeligt, at både byen og hele den nordjyske landsdel sakkede bagud med hensyn til økonomi og beskæftigelse i forhold til det øvrige Danmark. Tiden var løbet fra Aalborgs industri, der var stor, tung og gammeldags, og i høj grad byggede på ufaglært arbejdskraft.

Aalborgenserne havde en lavere indkomst, og der var flere ufaglærte og højere arbejdsløshed end landsgennemsnittet. Skulle man følge med tiden, var der behov for faglært arbejdskraft og ekspertise. Markedet blev internationaliseret, og efterhånden indså man, at hvis Danmark skulle konkurrere, var det ikke på ufaglært arbejdskraft, der kunne fås billigere andre steder, men derimod på en vidensbaseret industri.

De unge nordjyder, der ønskede en højere uddannelse, søgte i mangel på et nordjysk universitet til Aarhus eller København – og mange vendte ikke tilbage efter endt uddannelse. Noget måtte derfor ske.

En nordjysk kamp for lige vilkår

Store og små virksomheder manglede faglært arbejdskraft, som kunne understøtte en vidensbaseret industri, mens fagbevægelsen ønskede øget beskæftigelse og mere lighed i uddannelsesniveaue. De unge var trætte af at pendle sydpå, og politikerne kunne se mange fordele ved at holde dem i byen.

Aalborg Erhvervsråd nedsatte derfor først et Nordjyllandsudvalg, og senere fulgte Nordjysk Universitetsforening, der blev en folkebevægelse med tusindvis af støtter.

Efter mange års kamp for et universitet i Nordjylland, blev det i 1970 endelig vedtaget at etablere Aalborg Universitetscenter. Det åbnede fire år senere i 1974.

Unge nordjyder i demonstration til Christiansborg 12. december 1969.

Kravet var et nordjysk universitet. På skiltene står "Hvad med os ikke-akademikerbørn?" og "Skipper Clement kommer".

Foto: Jens Morten, Aalborg Stadsarkiv

Uldtrøje og bare fødder

Den 2. september 1974 åbnede det nye Aalborg Universitetscenter, der i folkemunde kom til at hedde AUC. Det blev markeret med en stor folkefest i weekenden op til studiestart, hvor 20.000 nordjyder mødte op for at byde universitetet og de mange nye studerende velkommen.

Ved den officielle åbning om søndagen var byen og landets spidser inviteret – blandt andet dem, der havde kæmpet for at få et nordjysk universitet. Robert Dahl, formand for Malernes Fagforening og en af de nordjyder, der havde arbejdet for sagen, var blandt de inviterede. Han mødte modvilligt op i stiveste puds:

Indvielsesfesten markeredes med et mægtigt optog fra Nørresundby til Skovdalen i Aalborg, hvor Aalborgs arbejdspladser og fagforeninger viste sig frem fra dekorede vogne. Pige-garden lægger musik til.

Foto: Aalborg Stadsarkiv. Ukendt fotograf.

"Det var en varm sommerdag, og jeg var så ked af, at jeg skulle derud. Men jeg tog da habitten på med stiv flip og slips og alt det der, selv om jeg ikke var meget for det. Da vi så kom derud, gik de

jo alle sammen rundt i uldtrøjer og bare fødder. Der var jo mange blomsterbørn, som de kaldtes på det tidspunkt. Det var noget af et chok for mig i kravetøj. En af dem var også henne og hilse på dronningen, bare i sådan en lille pjalt uldtrøje og sort måtte ned ad brystet, mens Margrethe stod i stor hat. ”

De studerende møder Aalborg

”Studenter, bliv aldrig storsnudet i ånden. Glem ikke at tage smeden i hånden.” Sådan stod der på et skilt, der blev båret af et par smede under den store indvielsesfest.

Teksten udtrykker præcis den skepsis, som mange nordjyder havde overfor det nye universitet. Blev det for intellektuelt og verdensfjernt, og kom de studerende til at glemme de nordjyder ”på gulvet”, der havde kæmpet for universitetet?

Selvom man havde kæmpet for at få et universitet til Nordjylland, var man også forberedt på, at de nye unge universitetsfolk måske ville udfordre rammerne.

Aalborgmodellen

Mandagen efter den store folkefest begyndte 2100 studerende på en helt ny type universitet.

På de traditionelle universiteter i København, Aarhus og Odense gik man til forelæsninger og forberedte sig derhjemme ved at læse og skrive opgaver. De studerendes indflydelse på, hvad de lærte, var begrænset. I Aalborg derimod gjorde man oprør mod de gamle universiteters autoritære undervisningsform. Forelæsninger og selvstudier blev afløst af problemorienteret projektarbejde i grupper.

Tanken bag den nye studieform var, at samfundsudviklingen krævede en ny type uddannelser, hvor man lærte at tænke og studere kritisk. Der var brug for, at folk kunne samarbejde og finde nye veje. Især i Nordjylland med det lave uddannelsesniveau var det vigtigt, at de studerende blev motiveret ved at arbejde med emner, som de selv syntes var relevante.

Idealet var virkelighedsnære projekter, der var til direkte gavn for samfundet. Fra første dag på studiet blev man placeret i en gruppe med andre studerende, og de efterfølgende semestre skulle man selv forme grupperne. Det kunne være nervepirrende, men formen virkede, for det viste sig, at denne arbejdsform gav større motivation og langt mindre frafald end på de traditionelle universiteter.

I sommeren 1979 var ikke blot de første kandidater i samfundsfag på AUC til eksamen, men faktisk hele studieformen med gruppearbejde. Eksamen foregik nemlig som gruppeeksamen. Nu skulle det vise sig, om AUC's princip med gruppearbejde gav gode eksamensresultater.

Den første gruppes hovedopgave hed ”Teknologiudvikling, strukturøkonomi og konkurrenceevne” og fik karakteren 11, der

svarer til et moderne 12-tal. Ovenikøbet klarede de studiet på normeret tid, fem år, hvilket blev anset for at være godt klaret på en ny uddannelse i opbygningsfasen.

Ingen Røde Mor i Fona

Med universitetet kom også en ny befolkningsgruppe til Aalborg, og de progressive studerende og nye undervisere blev en udfordring for det nordjyske sammenhold, der havde kæmpet for et universitet.

Aalborgs gamle magtelite havde forventet, at med universitetet kom der professorer og lektorer ligesom dem, der var på Københavns Universitet og Aarhus Universitet. Derfor blev de nye undervisere til at begynde med inviteret med ind i Lions Club, Rotary og den slags. Det viste sig så, at de nye AUC-folk var unge venstreorienterede i gamle biler og islændersweatre, der slet ikke harmonerede med den traditionelle opfattelse af klassisk dannelse.

Også de studerende satte deres præg på Aalborg med deres påklædning, musik og mange politiske manifestationer. Blandt andet brød fagbevægelsen sig ikke om, at de studerende nedsættende kaldte dem fagforsteneringer.

Omvendt var Aalborg heller ikke kulturelt helt med på noderne: En ny studerende gik ind i Fona i Aalborg for at købe den sidste nye plade med Røde Mor. Stor var hans overraskelse, da de ikke havde den, og han måtte køre til Aarhus for at købe den.

Universitetets nybyggeri på Fibigerstræde. 1970'erne.
Foto: Aalborg Stadsarkiv.
Ukendt fotograf

Det rene flipperi

1970'erne var en tid med kulturrevolution, hvor alting var i opbrud: Autoriteter, normer, kultur og politik. Med det nye universitetscenter på trapperne var nordjyderne spændt på, hvad der ville ske.

Blandt de første studerende var halvdelen børn af arbejderforældre. Stort set alle var førstegenerationsakademikere, og 90 procent var fra Nordjylland eller Vestjylland. Alligevel stødte de studerende ofte mod mere konservative nordjyder.

I læserbrev fra AUC's første år kan man tydeligt se en skepsis med hensyn til, om de unge nu også lærer noget og ikke bare brokker sig og flipper rundt.

"Indtil nu har jeg kun hørt de studerende ved AUC være tilfredse med én ting. Nemlig deres såkaldte rustur, der kostede skatteborgerne 16.000 kr.," skrev K. Thomsen blandt andet i et læserbrev i Aalborg Stiftstidende i oktober 1974.

Også hos folkemusikgruppen De Gyldne Løver var emnet i fokus. Den fik blandt andet stor succes med en ironisk vise om, hvordan det kunne gå, når man startede på AUC. Et af versene lyder sådan her:

Fru Jensen fra Tolne blev et nervebundet
af at se hvordan Kresten gik og flippede rundt,
Men hun syntes lissom der var håb at se
dengang knægten startede på AUC.

Hør hele sangen her

Fik Nordjylland det forventede?

AUC's eksistens skyldtes i høj grad, at erhvervsliv, fagbevægelse, uddannelsesinstitutioner og politikere pressede på overfor undervisningsminister, Folketing og regering. Derfor forventede man i Nordjylland at få noget tilbage, men langt fra alle ønsker kunne imødekommes. Blandt andet var fagbevægelsen i den første tid skuffet over, at der ikke kom noget mere konkret ud af forskningen til gavn for de nordjyske arbejdere.

Da det blev hverdag efter åbningsfestlighederne, var der i mange år en tilpasningsperiode, hvor universitetscenteret skulle gøre sig erfaringer med det omgivende samfund og omvendt.

Efterhånden viste det sig, at der kom rigtig mange ting, der kunne bruges i Nordjylland. Forskere og studerende arbejdede med arbejdsmarkedsforskning og skrev om arbejderhistorie, landinspektører arbejdede med planlægning, og ingeniørstuderende lavede opfindelser og projekter til gavn for industrien. Den offentlige administration kunne nu også ansatte nordjyske kandidater, og mange erhvervsvirksomheder kunne få den højtuddannede arbejdskraft, de havde brug for.

Et tydeligt aftryk

Hvordan ville Aalborg have set ud i dag, hvis universitetet ikke var blevet en realitet? Det kan vi kun gisne om, men det er uomtvisteligt, at universitetet har haft meget stor betydning for både Aalborg by og for hele Nordjylland.

Fysisk i form af bygninger og byudvikling, men også for den aalborgensiske selvforståelse som en uddannelses- og vidensby. Takket være universitetet har Aalborg kunnet forvandle sig fra at være en industriby til at fokusere på vidensbaseret industrier og innovation.

Siden 1974 har mere end 77.000 dimittender forladt Aalborg Universitet med et eksamensbevis i hånden. Og det har bidraget positivt til udvikling og vækst, når de er blevet ansat i lokale virksomheder og institutioner i hele landsdelen.

Studiestart 2023 på havnefronten i Aalborg.

Foto: Lasse Badstue Møller, AAU's arkiv